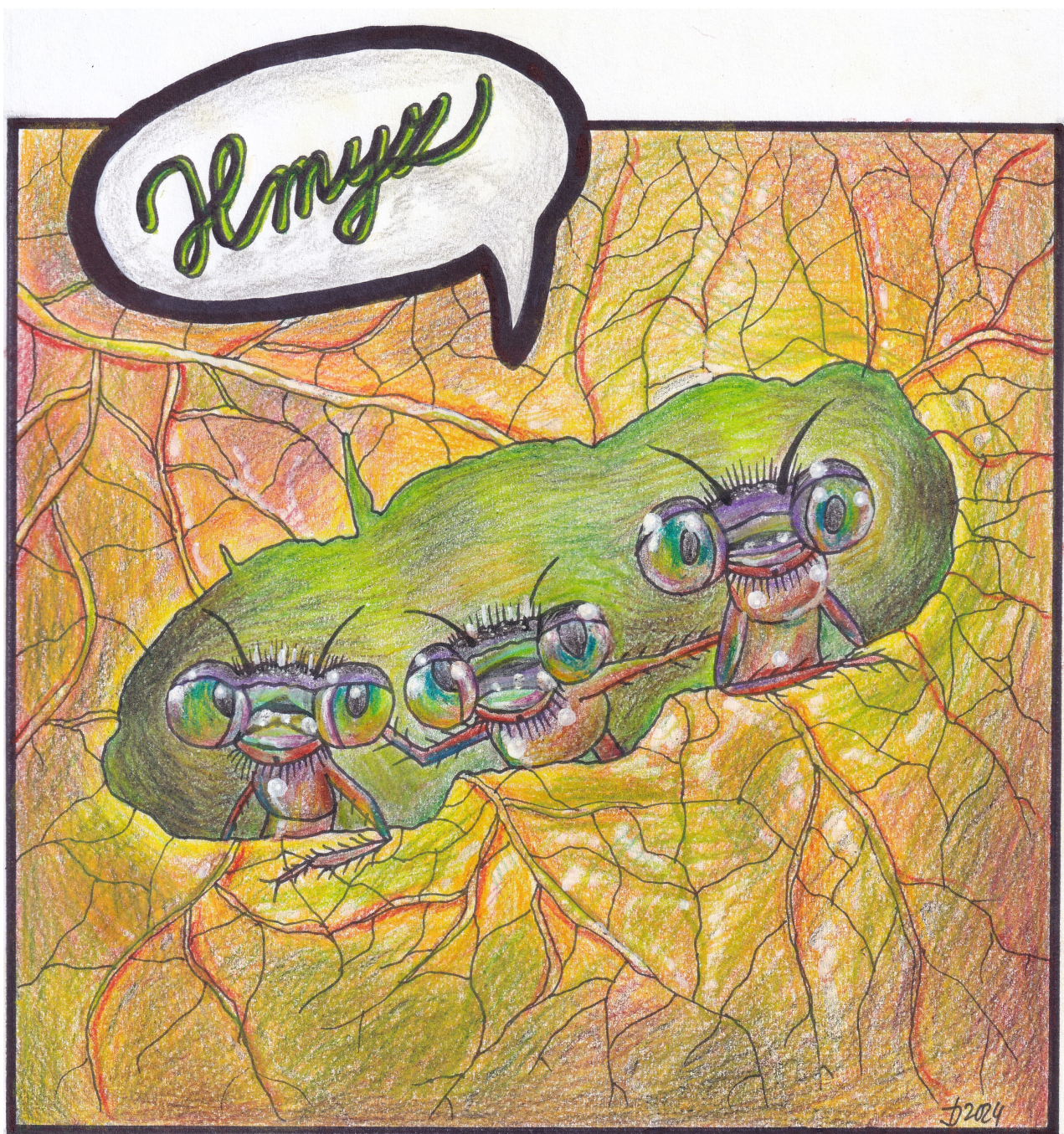

ŠMIDINGEROVA KNIHOVNA STRAKONICE, ODDĚLENÍ PRO DĚTI
ČASOPIS PRO DĚTI I JEJICH RODIČE

Obsah

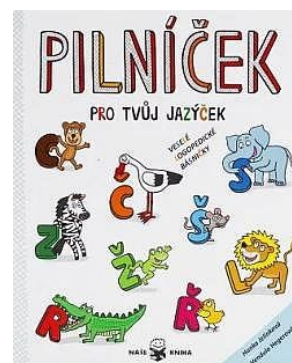
Kde najdete knížky o hmyzu	3
Motýlice	4
Trochu poezie	5
Cesta do švábího ráje	6
Rus domácí	7
Tobiáš Lolness	8
Co chytáš, když chytáš lelky?	9
Hmyzí knížky pro malé čtenáře	10
Podivuhodný nosorožík	11
Komiks	12-13
Kuchařské okénko	14
Jakub a obří broskev	15
Najdi 10 rozdílů	16
Kvíz	17
Víte, že...	18
Zábavné okénko	19
Luštění a hádání	20-21
English cool, not at school	22
Tečkovaná beruška	23
Úsloví, rčení, pranostiky	24

Vosa, ta se bojí kosa,
se sobem si plete losa.

Spletla sojku se sokolem
ba i soba se sobolem.

Spletla losa s lososem,
snad i kosa s kokosem.

Voso, píchlas do kokosu,
směje se jí stádo losů.

Jelínková Hanka: *Pilníček pro tvůj jazýček*
(veselé logopedické básničky)

Kamarád je tentokrát plný hmyzu. Hmyz je totiž nejpočetnějším živočišným druhem na planetě Zemi, a tak si nějakou tu pozornost zaslouží. Ne každý „hmyzák“ je kamarádem člověka, některé druhy nám vyložené škodí (nám nebo naší zahrádce). Je ale nutné si uvědomit, že i ten nejodpornější nebo nejškodlivější hmyz má v přírodě nějaký důležitý úkol. Je tedy vhodné se s hmyzem trochu skamarádit a něco si o něm přečíst.

Kde najdete v knihovně knížky o hmyzu?

Někdy jste mohli slyšet, že je někdo „otravný jako hmyz“. Takový člověk na vás pořád mluví a nenechá vás chvíli na pokoji. Jako bzučící moucha nebo pískající komár – prostě jako hmyz. Hmyz je malý a většina druhů má křídla, takže se dostane skoro všude a může vesele otravovat...

Knihy o hmyzu jsou hmyzu v něčem podobné. Vlezly nám v knihovně všude. Najdete je mezi knihami pro nejmenší i v naučné literatuře. Z pohádek na vás vykoukne *Ferda Mravenec*, v dobrodružných knížkách třeba *Podivuhodný nosorožík* a převlíkající se střevlík z básničky na straně X bydlí v knížce *Šli červotoči do houslí* v regálu s poezií.

Kdo se ale chce hmyzem zabývat odborně, musí upřít svou pozornost na regál s naučnou literaturou. Nenechte se odradit číslicemi, které jsou zde důležitější než písmenka! Jedná se o mezinárodní desetinné třídění a rozděluje odborné knihy do tříd, podtříd, skupin a podskupin. Složitě to jen vypadá.

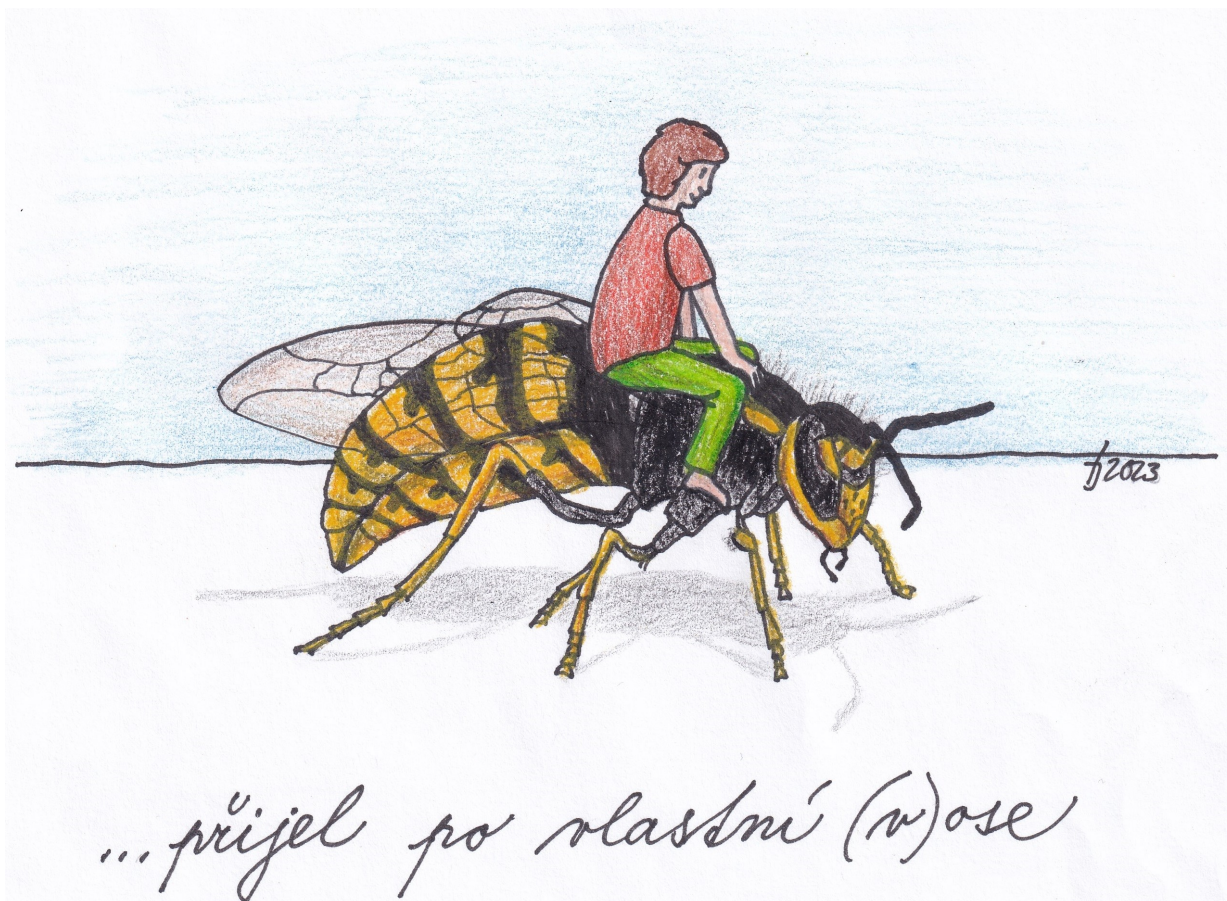
Třída 5 je věnována přírodním vědám.

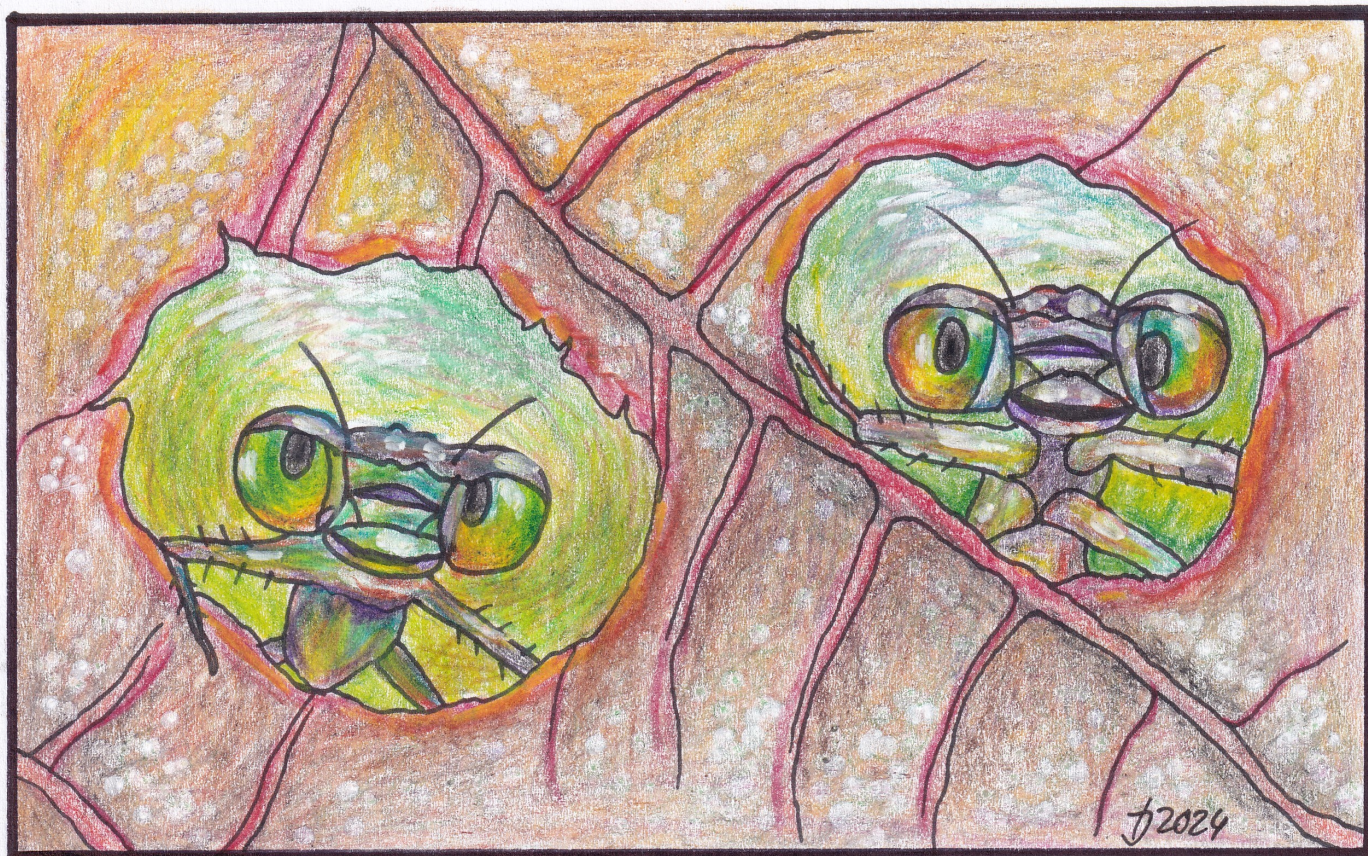
Když hledáme hmyz, potřebujeme si najít v těch přírodních vědách podtřidu věnovanou zvířatům, a to je 59 (zoologie). Některé knihy o hmyzu najdeme už zde.

Více knih s podrobnějšími informacemi o hmyzu ale najdeme pod znakem 592/595.

Ovšem pokud chcete chovat včely, musíte trochu popojít a hledat ve třídě 6 (užitá věda), konkrétně pod znakem 636/639.

-tm-

Motýlice čili stejnokřídlice

Na titulní straně tohoto časopisu vás uvítaly hned tři motýlice. Sem nám přiletěl taky jeden legrační párek. Koukají dírami v listu, které vykousaly housenky. Ač obrázky vypadají neuvěřitelně, jsou kreslené podle reálných fotek, a pokud byste měli štěstí a hodně trpělivosti, mohli byste takový jev spatřit i přímo v přírodě na vlastní oči. Motýlice jsou totiž běžný hmyz. V České republice se vyskytují více než dvě desítky druhů, z toho šest je kriticky ohrožených. Můžete je zastihnout všude u vody. Často je lidé označují za vážky. Sice patří do jejich příbuzenstva (jsou podřád hmyzího řádu vážek), ale liší se od nich. Oči vážek se uprostřed vzájemně dotýkají. Motýlice mají velké oči posunuté do stran. Jiné je i postavení křídel – vážky odpočívají s křídly rozprostřenými do stran, motýlice je skládají nad tělem. Proto na našich obrázcích mohou být tak blízko sebe. Jejich složené oči kulovitého tvaru stejně jako pohyblivá hlava umožňují motýlicím vidět na všechny strany kolem sebe. Proto se mohou včas vyhnout nepřátelům, kteří by si na nich chtěli smlsnout. Dravé jsou ale i ony: dokonalý přehled potřebují k lovu drobnějšího hmyzu, kterým se živí. Stejně jako vážky jsou motýlice dokonalými letci. Oběma páry křídel pohybují nezávisle na sobě, to jim umožňuje být při letu nejen rychlé, ale i obratné a znenadání měnit směr pohybu. Během letu chytají kořist, komáry a muchnice, do tuhých štětin, které mají na dlouhých štíhlých nohách vystrčených dopředu.

ZDROJE:

ABC 20/2017

ABC 14/2022

Naše příroda 1/2013

-ij-

Světlušky

Jdou světlušky, jdou do pole,
statečně kráčí bez hole,
osvětlí cestu, keř i mez
lépe než ČEZ
a bez peněz...

Střevlík

Já viděl střevlíka,
jak se kvapem převlíká:
křídélka, krovky
schoval do aktovky,
odšrouboval tykadla,
oblékl si frak –
a hajdy do divadla.
A dobře mu tak!

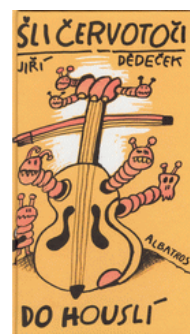

Ovádi

Nad vodami dovádí,
potutelně bzučí
(asi se to učí),
ale nebudnou
v tuto chvíli nevhodnou,
vidí, že se kochám
čelem k vodním plochám.
Troufnou si až potmě:
Hele! Jeden bod mě!
A já na to: Člověče,
víš, jak mi to oteče!?

Sršeň

V zahradě právě kvete hrušeň.
Usedl na ni starý sršeň,
a protože déšť silně přšel,
sršeň jen velmi málo sršel.

Jiří Dědeček: Šli červotoči do houslí

-tm-

Samotářova noční můra

Jsem švábina Gábina a nemám ráda ostatní šváby. Tak. Řekla jsem to. Dokážete si představit, jak těžké je být introvertní švábkou? Jakmile jsou kolem ostatní, pořád si mezi sebou něco říkají a já se kvůli tomu nedokážu soustředit. Myšlenky mi lítají hlavou hlava nehlava a útočí na mě. Chápu dokonce, že když, vy lidi, z ničeho nic uvidíte švába, vyděsí vás to! Taky z toho panikařím! To ale neznamená, že bych měla lidi radši než šváby! Lidi mě děsí úplně stejně. Připadá vám, že je to se mnou těžké? Mně taky.

V době, než nás začali vyhánět z našeho domu, jsem si sama spokojeně žila ve svojí komůrce. Měla jsem jehlice na pletení ponožek, stůl, jednu židli a jednu rohožku na spaní. Nejvíc mě bavilo řadit si ponožtičky podle barvy a vzoru a chodit si je prohlížet na poličku. Nebo taky skládat lístky salátu a trávy do takové kytičky na svůj stůl a pak tu naaranžovanou kytičku k večeři sníst. Když si obleču ponožky a chroupu v nich svůj salát, mám takový hřejivý pocit domova a bezpečí, všechno přestane tékat a rvát a já se konečně dokážu uklidnit.

Jenže to nenávratně skončilo jednou večer, když se ke mně domů zničehonic přirítila skupinka udýchaných švábů: „Už deratizujou střechu! Přišli jsme úplně o všechno, celá rodina!“ křičela ta cizí hlasitá švábka na celé kolo se slzami v očích.

„Mamiii, co se děje?“

„Nic švábátko, éééch, jen se stěhujeme.“

„A kam se stěhujeme? Tohle je náš nový domeček?“

„Éh, no, ano, přesně tak. Tady jsme teď doma, tak hezky spinkej dál.“

Cože! Pomyslela jsem si. Oni mluví o mojí komůrce? Jakože budou bydlet tady?

Haplová Barbora: Cesta do švábiho ráje

Rus domácí (*Blattella germanica*) je celosvětově rozšířený druh hmyzu patřící mezi šváby. Dospělí jedinci dorůstají do délky 11–15 mm.

Tito švábi se skrývají v různých skulinách domů. V noci, když všichni spí, se vydávají za potravou. Mají rádi odpadky, pochutnají si i na papíru nebo třeba na rukávu od trička.

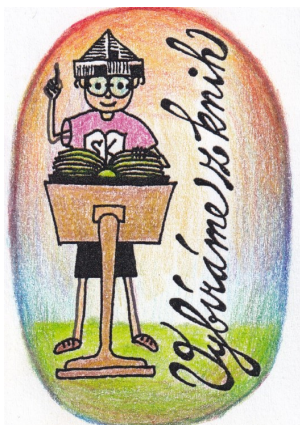
Vtipné básničky nejen o rusech najdete v knize *Tasemnice hledá byt*.

Zdroj fotografie: [wikipedia.org](https://www.wikipedia.org)

Göblová Alžběta: *Tasemnice hledá byt*

Zdatní čtenáři, kteří rádi zavítají do světa fantastických příběhů, se nemusí (pokud jde o hmyz) vracet k *Ferdovi Mravencovi* ani *Broučkům* či *Včelce Máje*. V policích určených fantasy žánru na ně čeká *Tobiáš Lolness* od *Timothée de Fombella*. Dvoudílný příběh o chlapci Tobiášovi, který měří necelé dva milimetry. Jeho dobrodružství se odehrává na stromě a v jeho okolí. Ponoříte se s ním do hlubokých lišejníkových lesů a setkáte se s roztodivnými obyvateli Stromu, mezi nimiž je samozřejmě i hmyz.

-tm-

Tobiáš zůstal chvíli bez hnutí v bažině. Bylo skoro poledne. Všude kolem se vznášel nesnesitelný zápach. Mladý uprchlík začal litovat, že se sem vydal.

Ještě před pár hodinami mu připadalo, že je skoro u cíle. Ale teď se ocitl v ohradě obehnané zátarasem a ostnatým drátem. Jak se odsud dostat?

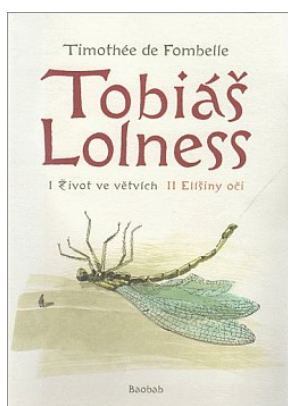
Nabízely se mu dvě cesty. První, jít směrem, jímž se vydali muži. Druhá, následovat nosatce. Rozhodl se pro brouka. Když se dobrou hodinu brodil v bahně a otevřel se před ním pohled, nebyl zklamaný. Jsou obrazy, na které se nezapomíná. Jsou také obrazy, které jsou jakoby předzvěstí budoucnosti. To, co měl Tobiáš před očima, zapůsobilo tak i tak. Obludná podívaná, která se člověku navždycky vryje do paměti. Tobiáš se zastavil na kraji obrovské díry, gigantického kráteru pod otevřeným nebem na větvi. Kráter ale vypadal jako živý, hemžilo se to v něm a vlnilo. Vypadalo to jako páchnoucí bublající hmota. Armáda nosatců brodící se v bahně prohrabávala a prohledávala měkké dřevo. Na zádech měli horkým železem vypálené iniciály Jo Mitche Arbora.

Z tohoto chovu vycházely stovky zvířat, která už léta podemílala větve a hloubila odporná sídliště JMA, co údajně měla zachránit strom před přelidněním.

Pozoruhodné na tom bylo, že Tobiáš četl v knihách svého otce popis, který se této podívané mimořádně podobal.

Sim Lolness předpověděl takový úpadek do nejmenších detailů. V knize *Ohlodávání světa*, vydané před osmi lety, a potom v článku *Lesk a sláva hlodání* byl dokonce popsán i kráter. Jako reakci na ty dva texty Jo Mitch podal Velké Radě návrh zákona, který by zakázal papír, noviny a knihy. Nazval ho ekologickým zákonem pro zachování stromu. Přišel s ním však hlavně proto, aby jednou provždy profesora Lolnesse umlčel. Naštěstí tenkrát zákon neschválili.

Tobiáš se dlouho od té strašlivé podívané nemohl odtrhnout. Teď už chápal, co způsobilo velké oslabení stromu, které otec pozoroval během pěti let vyhnanství ve Spodních Větvích.

Fombelle Timothée de: *Tobiáš Lolness. Život ve větvích*

Co chytáš, když chytáš lelky?

Nevím, jak vy, ale já si celé dětství i mládí myslela, že když někdo chytá lelky, označuje to vtipně nejen nicnedělání, ale také chytání nějakých drobných hmyzů, např. octomilek. Takových těch drobných mušek, co vám doma lítají kolem ovoce, kytek nebo odpadu. Poptala jsem se ve svém okolí a hle, stále hodně lidí neví, co to lelci/lelkové jsou! Nanejvýš mi bylo odpovězeno, že to znamená poflakování se.

Řekněme si tedy jednou provždy: lelek není hmyz, lelek je pták. S hmyzem má společného snad leda to, že sám ho chytá a živí se jím. Existuje hodně druhů, my zde máme nakresleného lelka lesního. Je to nenápadný pták, který pobývá zejména v borovicových lesích. Vzhledem k jeho zabarvení podobnému kůře borovice si dovedete představit, jak bláhové muselo být chytnout takového lelka. Jednoduše splynul s kmenem borovice, a tak člověk, který ho chtěl chytit, měl smůlu. Bylo to komplikované i tím, že lelek je noční pták, tudíž přes den není aktivní. V noci pro změnu jeho pozorování znesnadňuje tma.

Odtud vzniklo úsloví „chytat lelky“. Vyjadřuje to nesmyslnost, pošetilost takového konání. Jako kdybyste se vypravili chytnout lelka. Sice byste neodpočívali, ale vlastně byste jen zevlovali bez výsledku svého konání. Znamená to lenořit, zahálet.

-ij-

ZDROJE A ODKAZY: Marchowski, Dominik: Atlas ptáků: 250 evropských druhů. Ostrava: Bookmedia s.r.o., 2019.

100+1

Wikipedie

Český rozhlas 2

Hmyzí knížky pro malé čtenáře

Motýl, který neuměl létat je lepirelo o velmi zvláštním a užitečném motýlkovi, bourci morušovém. Věděli jste, že tento druh motýla nelétá, i když má křídla? Jeden z nich se ale rozhodl, že to tak nenechá, že poleť! Jak to dokázal, zjistíte v příběhu, který napsala a nakreslila je Aneta Františka Holasová.

Jak bydlí hmyz? To zjistíte například v malé knížce **Co se děje v hmyzích obydlích** od Anny Milbourné. Najdete ji mezi lepirely, a když odklopíte správný list, klacík nebo hromádku, můžete nakouknout dovnitř.

Kdo by potřeboval více informací a umí si je už sám přečíst, ten může sáhnout po **Hmyzím hotelu** od Petry Bartíkové. Dozvíte se nejen, kde a jak různé druhy hmyzu bydlí, ale i čím se živí. Najdete ji v naučné literatuře pod signaturou 592/595.

-tm-

Mezi dobrodružnými knihami zas najdeme *Podivuhodného nosorožíka*, kterého napsala *Maya Gabrielle Leonardová*. Nosorožík je brouk velký jako křeček, jmenuje se Baxter a patří chlapci jménem Darkus. Společně s několika dalšími dětmi a neobvykle velkými a inteligentními zástupci z hmyzí říše pátrají po Darkusově zmizelém tatínkovi. Jak vypadalo jejich první setkání, si můžete přečíst v naší ukázce:

-tm-

Darkus zamrkal a naklonil se, chtěl si brouka lépe prohlédnout. Vypadal hrozivě – jako bojový nindža. Z hlavy mu trčel děsivý roh s ostrými výrůstky.

Darkus se rozhlédl. Neuvěřitelného brouka, který nyní lezl směrem k němu, si zjevně nikdo nevšímal. Pan Patel stál ve dveřích svého obchodu s rukama založenýma na prsou a mračil se na Humphreyho a Pickeringa. Zuřiví řidiči mačkali klaksony a zákazníci prádelny se vyhrnuli na ulici a pozorovali peroucí se muže. Brouk se však stále víc přibližoval k Darkusovi, klidně a rovnoměrnou rychlostí, jako maličký tank.

Když se přiblížil, Darkus viděl, že je veliký zhruba jako křeček. Chtěl k broukovi přistoupit, ale ten vypadal tak nepřátelsky, že se ho trochu bál. Darkus nevěděl, jestli ho brouk nekousne nebo nebodne, a ten roh vypadal hodně špičatě.

Humphrey zařval, Darkus zvedl hlavu a uviděl, že hromotluk uchopil Pickeringa za kotníky a začal ho roztáčet, stále rychleji, jako olympijský přeborník ve vrhu kladivem, až bratrance nakonec pustil, a ten narazil do předního skla zaparkovaného auta, kde se okamžitě spustil alarm.

Pickering měl oči vytřeštěné hrůzou, sklouzl po kapotě, dopadl na asfalt a uhodil se do hlavy. Humphrey si oprášil ruce a odkráčel do bytu nad Rájem nákupů. Bratrance, který byl v bezvědomí, nechal ležet, kde byl. Přihlížející se shlukli kolem Pickeringa a odkutáleli ho ke kanálu, aby ho nepřejelo auto.

Darkus se podíval na zem. Obří brouk mu seděl přímo u nohou, a než si Darkus stačil rozmyslet, jestli je to dobrý nápad, sklonil se a dotkl se špičky broukova rohu. Opravdu byl ostrý.

„No teda, ty jsi nádhernej!“ zašeptal Darkus a ucítil, jak se mu rozbušilo srdce.

Leonardová Maya Gabrielle: *Podivuhodný nosorožík*

TOHLE JE MERM.

ŘÍKÁ SE MU TAKÉ
"MĚSTO ZABIJÁKŮ".

VRAŽDY JSOU TU
TŮŽ MA DEMÝM
PORÁDKU.

VĚTŠIMA LIDÍ JE TU CHUDÁ,
ALE MAJDE SE I PÁR ZAZOBAMEJCH
PRAHAČŮ.

A TO PRITÁHNE
ZLODĚJE.

PRO TO,
JAK BÝT SPRÁVNÁ
ZLODĚJKA, JE POTŘEBA
PÁR VĚCÍ:

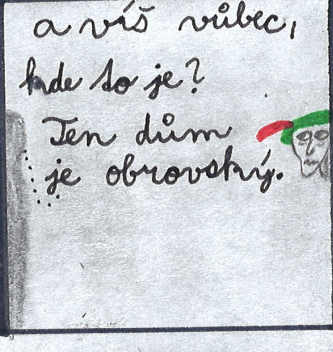
1. VYMYSLET SI
DOBŘÍ PLÁN

PROSTĚ,
TAM KLITVÍ
POPADNĚ TO.
A VÍ

hm.
a co
sbráže?

hlídací psi?
samčene
dveře?

a všo vůbec,
kde to je?
Ten dům
je obrovský.

SAKRA!
DMESKA, JSEM, ZLOMILA
UŽ PÁTÝ PAKLIČ.

3. BÝT TICHÁ A
OPATRNÁ

KOP

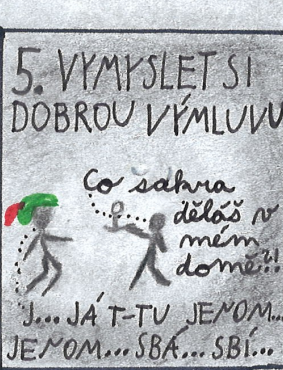

PRÁSK!!!

4. ZA KAŽDOU
CEMU ZACHOVAT
KLID

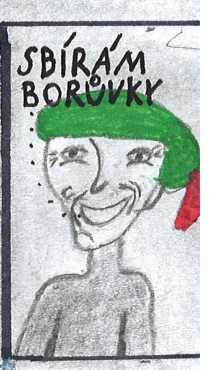
AAAA!
POMŮC!!! MĚKDO
SE MĚ SMAŽÍ ZABÍT!

5. VYMYSLET SI
DOBROU VÝMLUVU

Co sakra
děláš v
mém
domě?!

J... JÁ T-TU JEMOM...
JEMOM... SBA... SBI...

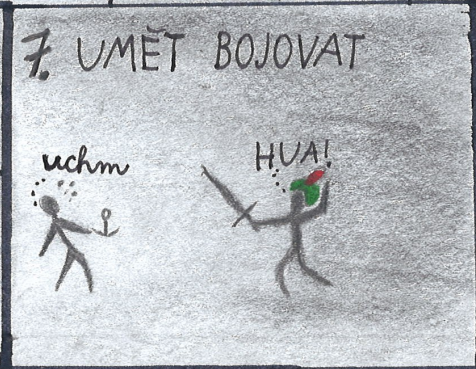

SBÍRÁM
BORŮVKY

6. UMĚT DOBŘE UTÍKAT A
MEZAKOPNOUT

AAAA!
JKOBRT

uchm

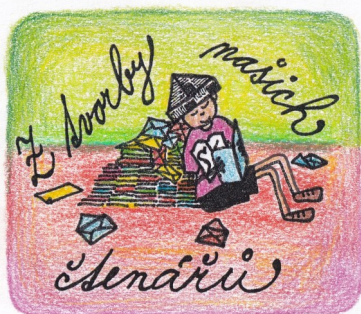
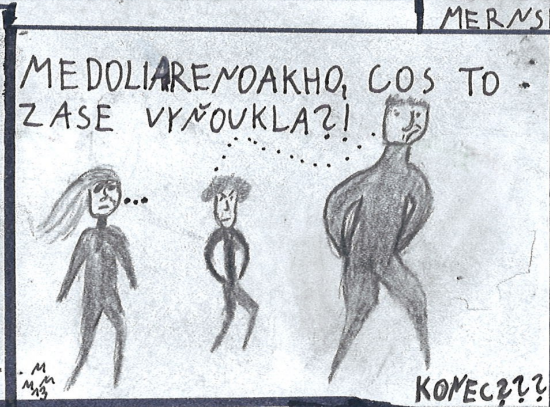
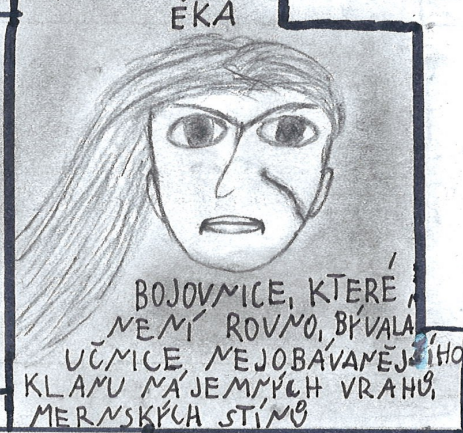
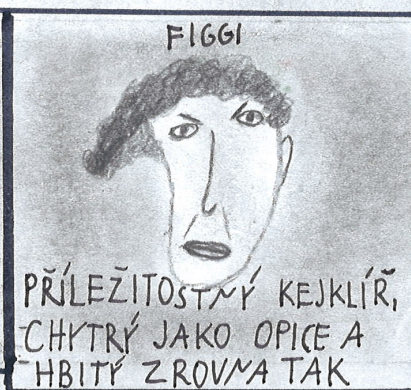
HVA!

oloča

hromokop

UFF

Tento komiks vytvořila Magdalena M. (14 let). Velmi se nám líbil, a i když se netýká přímo hmyzu, kterému je celé číslo věnováno, rozhodli jsme se jej zveřejnit. Tajně doufáme, že by autorka mohla napsat pokračování nebo se najde jiný mladý tvůrce, který nás svou originální tvorbou mile překvapí? Moc rádi zveřejníme další literární dílka. Noste nám je do knihovny nebo pošlete elektronicky na www.detske@knih-st.cz.

-mk-

Jedlého hmyzu na naší planetě registrujeme přes 1400 druhů. S velkým podivem zjišťujeme, že kromě států Evropské unie se hmyz jí téměř úplně všude. Dokonce není ani dominantou Asie, mezi největší exportéry patří třeba Kanada. Odstup k jezení hmyzu je dán zejména tradicí nebo kulturou. Současní nutriční specialisté se na hmyz dívají jako na plnohodnotnou stravu, plnou všech látek, které naše tělo potřebuje, dokonce v poměrech, které pozitivně působí na lidský organizmus. Navíc, jedna hrst zasytí a dodá látky pro celý aktivní den. Chtěně – nechtěně hmyz je jídlem budoucnosti, vzhledem k rostoucímu počtu lidské populace. Nenechme se však mýlit – i česká tradiční kuchyně zná hmyz. Nejznámější je pravděpodobně polévka z ponrav chroustů.

Co lze jíst?

Motýli a můry (Lepidoptera)

Jedí se pouze larvy a kukly, nejšťavnatější jsou martináči – do této čeledi patří přes 50% jedlých motýlů. Pozor!!! Většina jsou chráněné druhy!

V Africe se řada druhů suší, konzervuje a prodává na trzích, jedním z nejžádanějších druhů jsou housenky soumráčníků (1 kg jich v USA stojí až 35\$).

Brouci (Coleoptera)

Jíme larvy (nesprávně červy), nejčastěji se vaří larvy potemníka moučného a potemníka brazilského.

Rovnokřídlí (Orthoptera)

Mezi nejvyhledávanější patří sarančata a cvrčci.

Blanokřídlí (Hymenoptera)

Velmi často se zpracovává trubčí plod včely medonosné, takzvané včelí maso, známé jsou recepty zpracovávající larvy a kukly vos a sršní.

Česká chroustová polévka

Ve studené vodě omyjeme 1/4 kg chroustů (tímto se očistí a vyprázdní).

V hrnci připravíme vývar z kořenové zeleniny, osolíme a přidáme chrousty.

Povaříme, přidáme zasmažku (jíšku), dva žloutky a hustou smetanu.

Podáváme ozdobené pažitkou či pórkem.

Tip:

Výborní jsou chrousti 10 minut vaření s citronovou šťávou na čerstvě usmažených palačinkách.

Jakub a obří broskev

Jakubovy vystrašené oči pomalu putovaly po pokoji. Stvoření, některá rozložená v křeslech, jiná pohodlně natažená na pohovce, ho pozorně sledovala.

Stvoření?

Nebo to byl hmyz?

Ale hmyz je přece cosi drobného. Například luční kobylka je hmyz.

Ale jak byste nazvali kobylku velkou jako pes? Velkou jako *veliký pes*?

Takovou byste ani nenazvali hmyzem.

Na stoličce přímo naproti Jakubovi seděl konipas velký jako veliký pes.

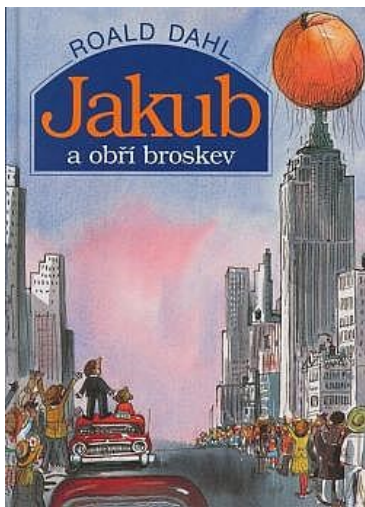
A vedle konipase si hověl obrovský pavouk (byla to ovšem pavoučice).

Vedle pavoučice seděla obrovitá beruška s devíti černými tečkami na červeném krunýři. Každý ve skvostném křesle.

Na pohovce hned vedle se pohodlně choulili stonožník s žížalákem.

Na podlaze v koutě bylo cosi tučného a bílého, co vypadalo na hedvábníka, bource morušového. Ale tvrdě to spalo a nikdo si toho nevšímal.

Každé z těchto stvoření bylo alespoň tak velké jako Jakub a ve zvláštním zelenavém světle, které přicházelo odkudsi od stropu, vypadali příšerně nebezpečně.

Dahl Roald: *Jakub a obří broskev*

Chcete vědět, jak to bylo dál? Přečtěte si knihu *Jakub a obří broskev*. Ponořte se do fantastického příběhu o Jakubovi Tamtudy. *Roald Dahl* napsal příběh tak, že zaujme a pobaví malé, větší i největší čtenáře. Nemusíte se bát, všechno dobře dopadne.

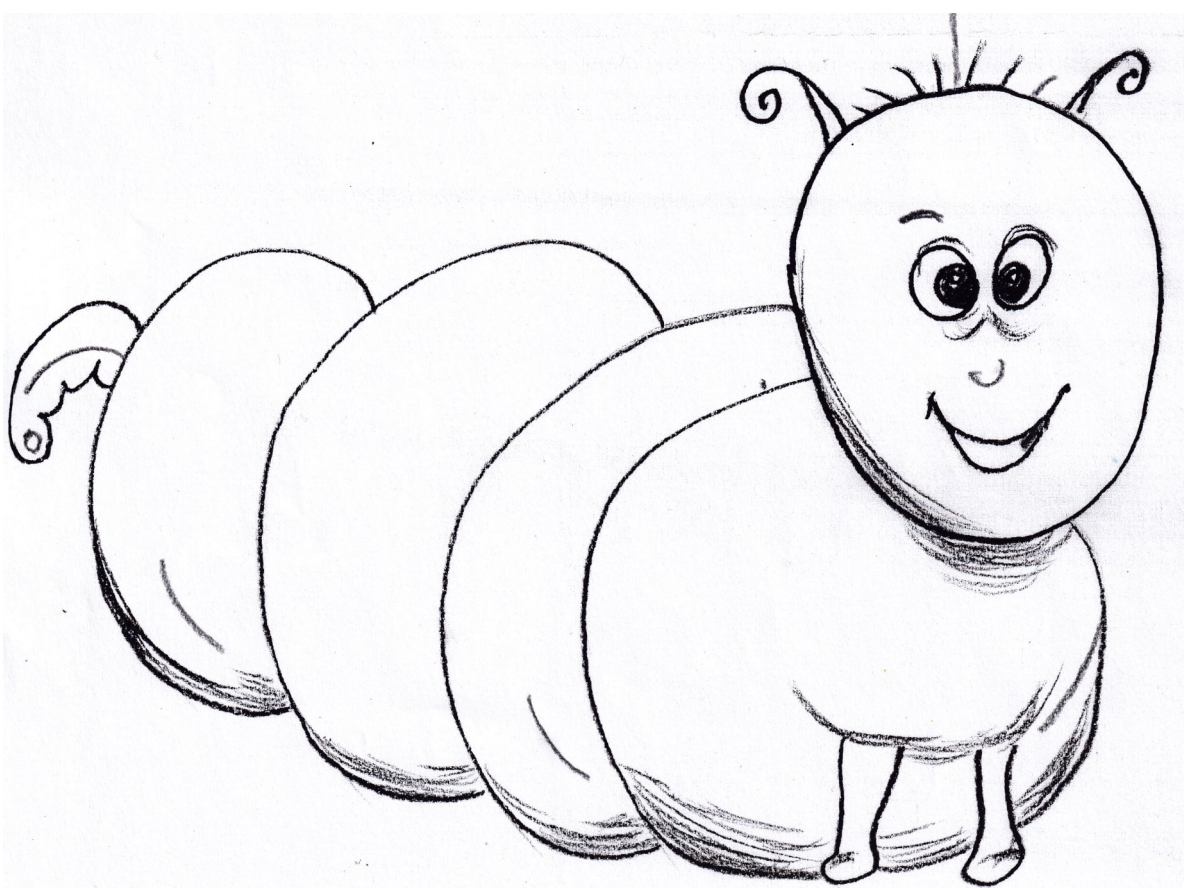
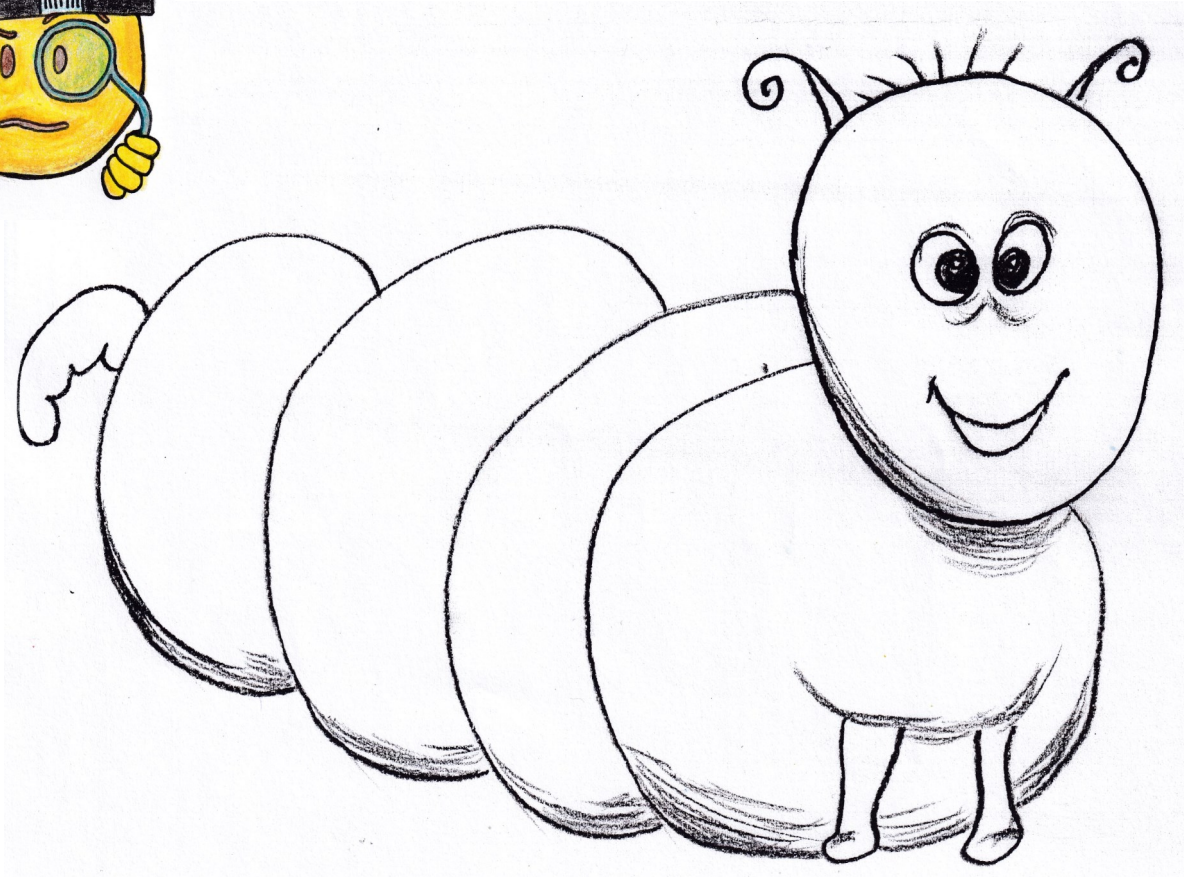
V roce 1996 natočil americký režisér Henry Selick podle knihy film. Použil loutky, živé herce i kreslené prvky a podařilo se mu takto velmi dobře vystihnout atmosféru původního příběhu.

-tm-

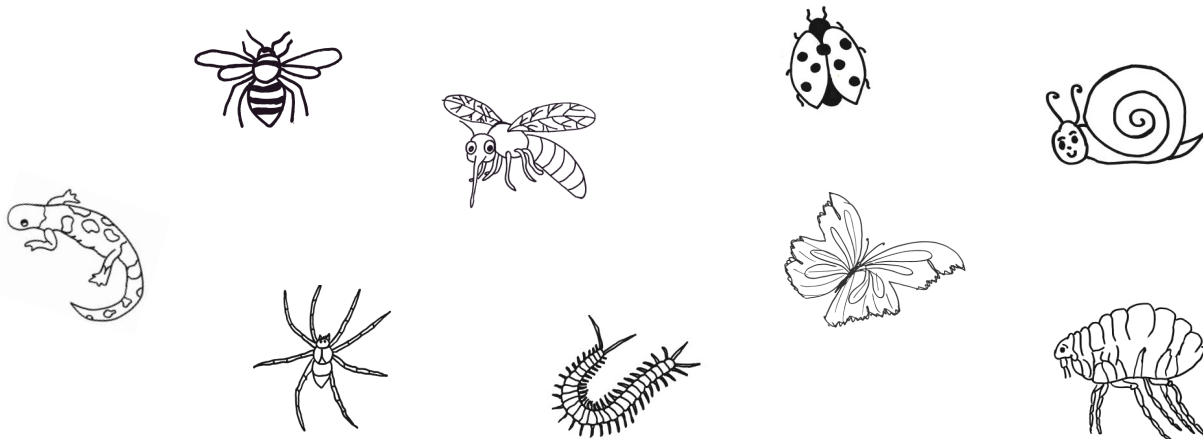
Najdi 10 rozdílů:

Kvíz

Poznáš hmyz?

Správný hmyz musí mít 3 páry nohou a tělo složené ze 3 částí (hlava + hrud' + zadeček). Obvykle má také složené oči a tykadla. Někteří umějí létat. Kdo patří do hmyzu, toho zakroužkuj.

Doplň, co se říká o hmyzu?

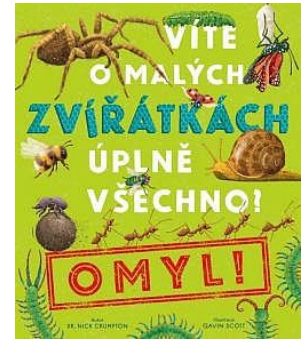
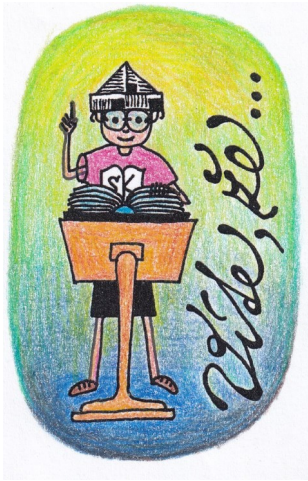
Pilný jako _____.

Líný jako _____.

Šťastný jako _____.

Přelétavý jako _____.

Hmyz není chytrý! OMYL!

Dlouhou dobu si lidé mysleli, že když má hmyz malý mozek, nemůže dělat podobné věci jako oni – tedy používat nástroje, rozeznávat obličeje nebo si předávat znalosti pomocí učení. OMYL!

Dnes už víme, že mravenci rodu *APHAENOGASTER* dokážou nosit do mraveniště vodu a medovci pomocí nástrojů, jako jsou listy nebo borové šišky, které používají jako houbu, jež nasaje tekutinu. Dokonce dávají přednost člověkem vyrobeným materiálům, například papíru, které nasají vodu rychleji.

VČELY MEDONOSNÉ dokážou rozeznat lidské obličeje! To na mozek, který je 10 000krát menší než ten váš, vůbec není špatné.

ČMELÁCI nakusují a propichují listy rostlin, aby je přiměli dříve vykvést a tím produkovat pyl (kterým krmí své larvy) rychleji, než je obvyklé.

Všichni pavouci chytají kořist do sítí. OMYL!

Pavučiny jsou dokonalé pasti na mouchy, motýly a další živočichy. Neuvěřitelně pevné hedvábné vlákno je často pokryto lepkavou látkou, díky níž na něm neopatrný živočich pevně uváže. K tomu se ještě přidá účinek statické elektřiny, a tak pavučina hmyz letící v její blízkosti doslova přitáhne! Ale ne všichni pavouci chytají kořist tak, že ve vzduchu utkají pavučinu...

Například BĚŽNÍK KOPRETINOVÝ je dovedně maskovaný a na svou kořist číhá tam, kde se pravděpodobně objeví (uprostřed květu plného nektaru) a pak ji přepadne ze zálohy.

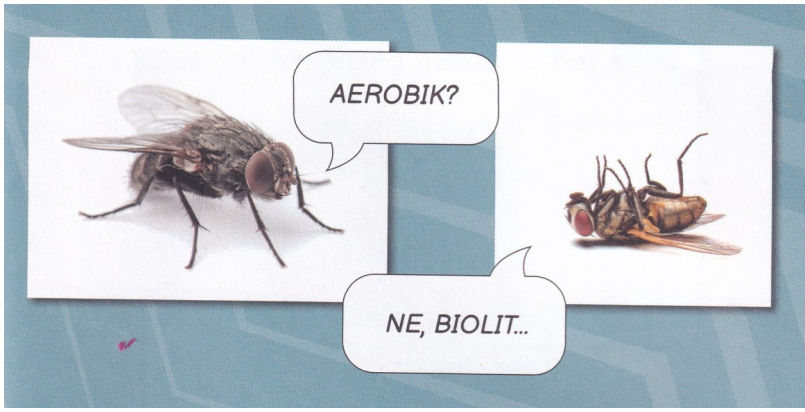
SLÍDÁK KAROLÍNSKÝ na kořist nečeká, ale aktivně ji pronásleduje.

LEPKOVITÍ nepoužívají vlákna, která ostatní pavouci vypouštějí ze snovacích bradavek na konci zadečku, ale doslova klikatě plivou lepkavé vlákno s jedem, a kořist tak uvězní ve smrtící kleci.

KŘÍŽÁK RYBÁŘSKÝ loví noční motýly, ale ne do sítí. Místo toho vypouští dlouhé vlákno zakončené lepkavou kuličkou, kterou je srazí v letu.

Crumpton Nick: Víte o malých zvířátkách úplně všechno?

Spoustu vtipů nejen o nejmenších tvorech najdete v knize *Vtipy pro děti. Hlody se zvířaty* od Neubauerové Zuzany.

Jeden malý parazit
na hlavách by chtěl si žít.
Pro zábavu vybírá si
v první řadě dětské vlasy.
Kdo je to? _ _ _ _

Štípe, kouše, poskakuje,
chvíli tam a pak zas tu je.
Skáče tam a nazpátek
hlavně v srsti zvířátek.
Kdo je to? _ _ _ _ _

Před tím broučkem v lese
každý strom se třese.
Hlavně smrky smůlu mají,
larvy je vždy ožírají.
Kdo je to? _ _ _ _ _

Housenkou prý nejdřív byl,
a když se pak vykuklil,
jen křidélky zamával,
a pak loukou letěl dál.
Kdo je to? _ _ _ _ _

Štíhlejší je nežli včela,
med však nikdy neudělá.
Černé žluté pruhy má,
žihadlem tě pobodá.
Kdo je to? _ _ _ _ _

V létě potkáš jistojistě
na vlhkém a stinném místě
létající hmyz.
Saje krev, tak radši zmiz!
Kdo je to? _ _ _ _ _

Protože má nohou víc,
dokáže plést bez jehlic.
Dokonalé pavučiny
uplete snad do vteřiny.
Kdo je to? _ _ _ _ _

Měli bychom se ho bát,
krev nám totiž může sát.
Ještě víc nás vystraší,
že nemoci přenáší.
Kdo je to? _ _ _ _ _

Je to hezký motýlek
s bílou barvou křidýlek.
Jeho larvy by však chtěly
okusovat hlávky zelí.
Kdo je to? _ _ _ _ _

Toho brouka poznáš z dále,
před sebou si kouli válí,
ale nejspíš nemá vkus,
v té kouli je totiž trus.
Kdo je to? _ _ _ _ _

Pospíšilová Zuzana: *Hádankový zvěřinec: hádanky a úkoly se zvířátky*

English cool, not at school

Butterfly

Spider

Bee

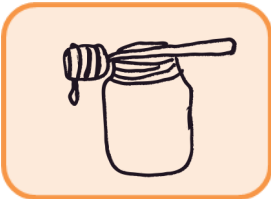
Dog

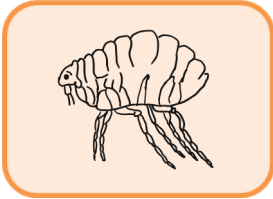
Flower

Honey

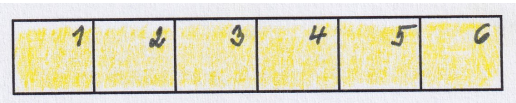
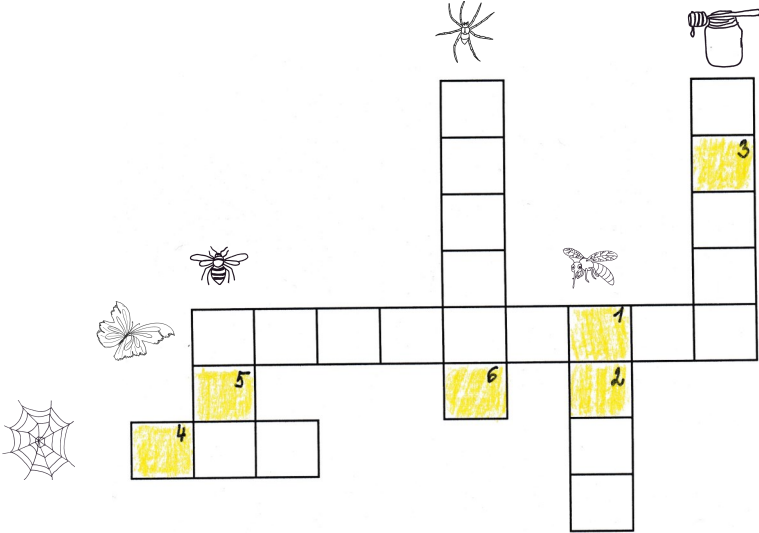
Flea

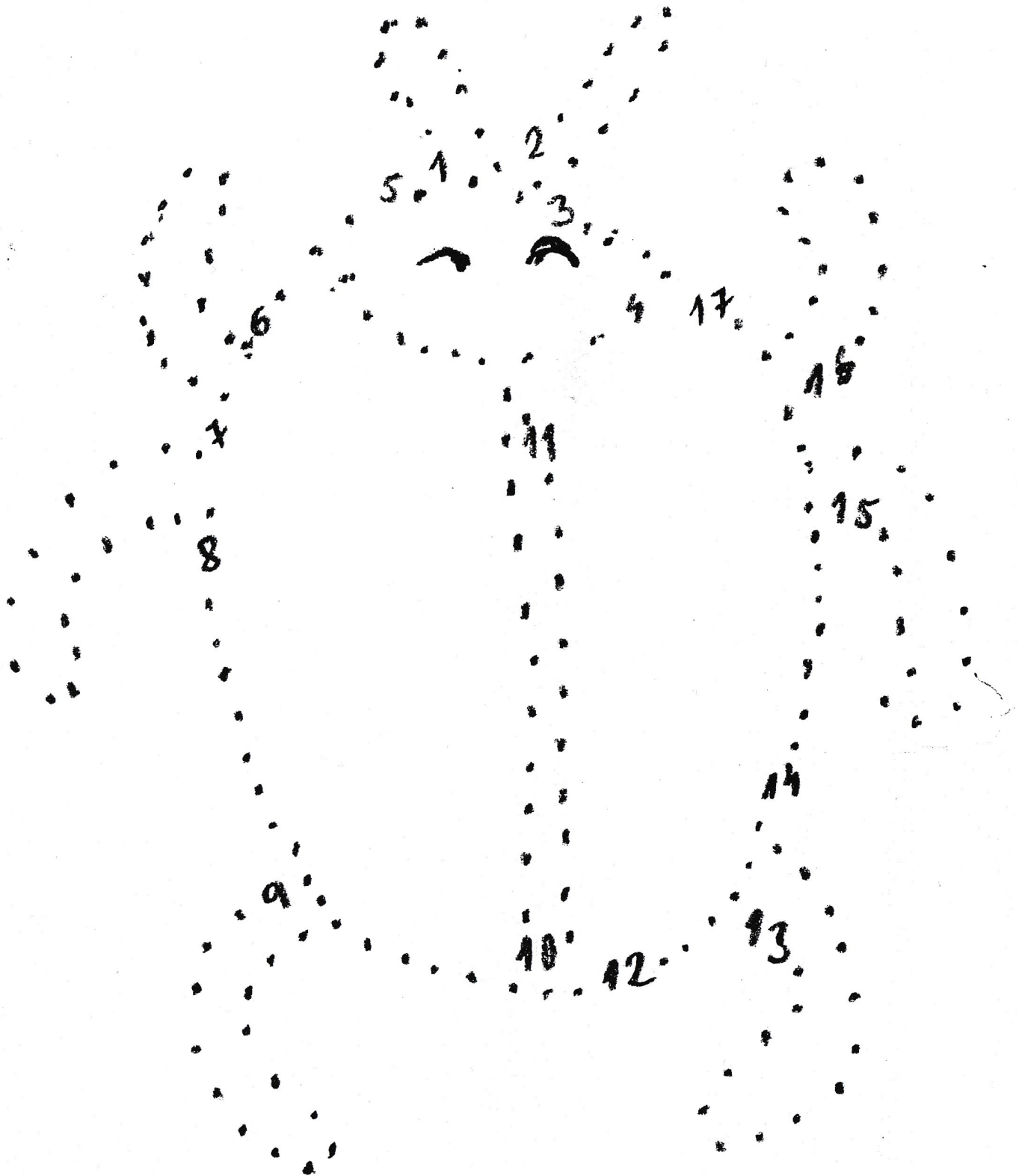

Web

Match the pictures that belong together

Úsloví, rčení a pranostiky o hmyzu

Když v lednu včely vyletují, to nedobrý rok ohlašují.
Jestli v únoru se mušky mlely, zjara rády umírají včely.
Mnoho chroustů na jaře předpovídá úrodný rok.
Bujný květ - plný úl.
Staví-li v červenci hromady mravenci po kraji všude, tuhá zima bude.
Dělají-li mravenci obydlí své v červenci a kupí je stále výš, přijde tuhá zima spíš.
Svatá Markyta (13. 7.) mouchy rozsypá.
Na svatou Magdalénu (22. 7.) pohoda, pro včely výhoda; a když slotá, to lichota.
Špatný včelař ten, kterému se včely rojí.
Od mravence pilnosti a od včely svornosti.
Od včely pochází med, od hada jed.
Vydávají-li se včely za snůškou daleko od úlů, následuje několik krásných dnů.
Když křížový pavouk se v říjnu ukrývá a nevyhlíží, není daleko do sněhu.
Roztrhne-li v červenci pavouk svou síť na dvě, brzy se déšť ozve.
Na svatého Kalista (14. 10.), ucpi včelín dočista.
Kdo miluje svého psa, musí milovat i jeho blechy. - africké přísloví

Zde můžete najít tento časopis v elektronické podobě společně i se staršími čísly:

KAMARÁD

Časopis pro děti a jejich rodiče

Číslo 68

Vydává oddělení pro děti Šmidingerovy knihovny Strakonice

Duben 2024

ZDARMA

Sestavily: Marcela Rejková, Tereza Machková, Markéta Knížková, Ivana Jonová

Ilustrace a grafika: Ivana Jonová, Jaroslava Vokáčová, Markéta Knížková